

Ümumi məlumat	Fənnin adı, kodu və kreditlərin sayı	AZLL 105, Azərbaycan ədəbiyyatı-I, 3 kredit, 6 AKTS krediti	
	Departament	Dillər və ədəbiyyatlar	
	Proqram (bakalavr, magistr)	Bakalavr	
	Tədris semestri	2025/2026-cı tədris ilinin payız semestri	
	Fənni tədris edən müəllim (lər)	Phd Aygül Qurbanova	
	E-mail:	aygul.qurbanova.89@gmail.com	
	Mühazirə otağı /Cədvəl		
	Məsləhət saatları	Tələbələrlə razılaşdırılmış vaxtda	
Prerekvizitlər	Yoxdur		
Tədris dili	Azərbaycan dili		
Fənnin növü (məcburi, seçmə)			
Dərsliklər və əlavə ədəbiyyat	1. Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi: 6 cildə. I c (Ən qədim zamanlardan XIV əsrə qədər). -B: “Elm”Azərb. M. Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutu nəşri. 2004. - 706 s. 2. Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi: 6 cildə. II cild. (XIV – XVII əsrlər)- B.: “Elm” AMEA Nizami adına Ədəb İnstitutu nəşri. 2004. – 706 s. 3. Səfərli Ə., Yusifli B. Qədim və orta əsrlər Azərbaycan ədəbiyyatı. -B. Ozan. 1998 4. Qasımzadə F. XIX əsr Azərbaycan ədəbiyyatı. -B., 2017, 552 s. 5. Əhmədov B. XX əsr Azərbaycan ədəbiyyatı. B. 2012. 6. Qarayev Y. Azərbaycan ədəbiyyatı: XIX və XX yüzillər. B.,“Elm” 2002 740 s. 7. Cəfərov N. Klassiklərdən müasirlərə. B., “Çaşıoğlu” 2004 272 s. 8. www.anl.az. Milli kitabxana 9. https://klv.az/ Xəzər Universitetinin ədəbiyyat saytı 10. www.kultaz.com Mədəniyyət və ədəbiyyat portalı 11. www.lit.az. Ədəbiyyat saytı 12. www.kitabxana.net. Elektron kitabxana 13. https://senet.az/ Mədəniyyət və ədəbiyyat portalı 14. www.azmif.net. Ədəbiyyatımızın ilkin qaynaqları haq. 15. www.azeribooks.aznet.org. – Azərbaycan şair və yazıçıların əsərləri. 16. www.alatoran.org. Azad Yazarlar Ocağının saytı və eyni adlı dərginin e – variantı.		
Tədris metodları	Mühazirə	+	
	Qrup müzakirəsi	+	
	İnteraktiv	+	
Qiymətləndirmə	Komponentləri	Tarix / son müddət	Faiz (%)
	Aralıq imtahanı		30
	Fəallıq (video tapşırıq)		5
	Tapşırıq		10
	Testlər		5+5
	Final imtahanı		40
	Davamiyyət		5
	Yekun		100
Kursun təsviri	Azərbaycan ədəbiyyatı kursunda tələbələrə Azərbaycan ədəbiyyatı haqqında ümumi məlumat verilir. Bu kursda ən qədim dövrlərdən başlamış müasir dövrə qədər Azərbaycan ədəbiyyatının tarixi inkişaf mərhələləri öyrənilir, xalqımızın mədəniyyətində mühüm yeri olan görkəmli şair və yazıçıların həyat		

	və yaradıcılığı haqqında məlumat öyrənilir və onların irsinə aid bir sıra dəyərli ədəbi əsərlər təhlil olunur.		
Kursun məqsədləri	Azərbaycan ədəbiyyatı kursunun tədrisində məqsəd tələbələri ən qədim dövrlərdən başlamış müasir dövrə qədər Azərbaycan ədəbiyyatının tarixi inkişaf mərhələləri ilə tanış etdirmək və Azərbaycan ədəbiyyatını tələbələrə sevdirməkdir. Tələbələr Azərbaycan ədəbiyyatı ilə Azərbaycan tarixi, mədəniyyəti və incəsənəti ilə əlaqəli şəkildə tanış olacaqlar. Şair və yazıçıların yaradıcılığına aid mühüm ədəbi nümunələrlə tanış olan tələbələr bədii əsər təhlili, əsərin ideyasının müəyyənləşdirilməsi, mövzu ilə əlaqədar müzakirələr aparmağı və sərbəst mühakimə yürütməyi öyrənəcəklər. Tələbələr öz mülahizə və mühakimələrini bildirmək üçün mətn tərtib etməyi, fikirlərini bədii əsərdən gətirilmiş nümunələrlə qüvvətləndirməyi öyrənəcəklər. Fənnin tədrisində qarşıya qoyulan məqsədlərdən biri də tələbələrdə bədii-estetik zövq formalaşdırmaqdır.		
Tədrisin (öyrənmənin) nəticələri	Azərbaycan ədəbiyyatı fənnini öyrənərkən aşağıdakı nəticələr əldə olunur: 1. Tələbələr ədəbi-bədii nümunələri təhlil edərək, əsərin əsas ideyasını müəyyənləşdirə bilirlər; 2. Tələbələr bədii əsərləri mövzu və ideya baxımından müqayisə edərək, əsərin aktuallığını qiymətləndirə bilirlər; 3. Tələbələrdə bədii-estetik zövq formalaşır; 4. Müasir ədəbi prosesi hərtərəfli öyrənmək və təhlil etmək bacarığı əldə olunur; 5. Tələbələr yazılı və şifahi şəkildə mətn tərtib edib öz mülahizə və mühakimələrini bildirməyi bacarır, fikirlərini bədii əsərdən gətirilmiş nümunələrlə qüvvətləndirə bilir.		
Qaydalar (Tədris siyasəti və davranış)	Fəallıq - Fəallığa görə veriləcək bal tələbənin müzakirələrdə iştirakına, mətn təhlilində göstərdiyi fəallığa, semestr boyu hazırladıqları təqdimatlara (prezentasiya), əlavə ədəbiyyatlara göstərdiyi marağa görə veriləcəkdir. Tələbələr həm mühazirələrdə öz qeydlərini yazmalı, həm də dərslərin iş planında göstərilmiş ədəbiyyatlardan əldə etdikləri məlumatları qeyd etməlidirlər. Hər bir tələbə semestr ərzində bir mövzu haqqında prezentasiya hazırlamalıdır. Sillabusdakı mövzulardan biri əsasında video təqdimat hazırlamalıdırlar. Davamiyyət - Üzürsüz buraxılan 2 dərslər üçün 1 bal çıxılacaq. Tapşırıq - 10 bal ilə qiymətləndirilir. Verilən mövzuya uyğun əsasən hazırlanmalıdır. Testlər - Hər biri 5 bal ilə qiymətləndiriləcək. Aralıq və final imtahanlarından əvvəl keçirilir. İmtahan haqqında 1. İmtahana hazırlaşarkən dərslərdə götürülmüş qeydləri öyrənməklə yanaşı dərslərin iş planında göstərilmiş ədəbiyyatlara o cümlədən başqa mənbələrə də müraciət etmək lazımdır. 2. İstifadə ediləcək ədəbiyyatın bir qismi tərəfimizdən təmin ediləcəkdir. 3. Aralıq və final imtahanlarının hər ikisində suallar test və klassik formada verilir. 4. Final imtahanında suallar aralıq imtahanından sonra keçilmiş materialların əsasında tərtib olunur.		
Cədvəl			
Həftə	Tarix	Fənnin mövzuları	Dərslər / Tapşırıqlar
1		Azərbaycan şifahi xalq ədəbiyyatı. Bayatılar, atalar sözləri. “Kitabi-Dədə Qorqud” (“Qazan xanın evinin yağmalandığı boyu”)	1. Kitabi Dədə Qorqud. Mətn. Bakı, “Elm” 1999 2. Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi. 6 cildə I c. Bakı, 398-463

2		Orta əsrlər Azərbaycan ədəbiyyatının inkişaf istiqamətləri. N.Gəncəvi “Xəmsə” (ümumi məlumat) “Sənsiz” qəzəli Azərbaycan ədəbiyyatında sufizm. Nəsimi fəlsəfi lirikanın banisi kimi (“Etməgil”)	1.Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi. 6 cildə. III c.Bakı, 2009 s 194-206 2.Cəfərov N. Klassiklərdən müasirlərə. B., Çəşoğlu, 2004 s.41-78 3. Nizami Gəncəvi. İsgəndərnamə. Səh. 180-181. 4. Babayev Y. Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi (XIII-XVIII əsrlər) Dərslik. Bakı, “Elm və təhsil” 2014. 79-137s. 259s., 433-439s., 452-544s.,
3		Ş.İ.Xətayi yaradıcılığı. “Söz” gəraylısı. Füzuli yaradıcılığı.	1. Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi. 6 cildə. III c. Bakı, 2009 s. 385-444 2. Xətai. Əsərləri. Səh.348-349. http://anl.az/el/x/shix_e.pdf 3. M.Füzuli. Əsərləri. Səh.123. http://anl.az/el/f/fm_e1.pdf
4		“Məndə Məcnundan füzun” qəzəlinin təhlili Azərbaycan ədəbiyyatında realizm mərhələsi. M.P.Vaqif yaradıcılığı (“Sevdiyim ləblərin yaquta bənzər”)	1.Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi. 6 cildə, IIIc. Bakı, 2009 s. 385-444 2.Babayev Y. Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi (XIII- XVIII əsrlər) Dərslik. Bakı. “Elm və təhsil” 2014, 79-137s., 259s., 433-439s., 452-544s. 3. Vaqif. Əsərləri. Səh.110. http://anl.az/el/v/mpv_e.pdf
5		Azərbaycan ədəbiyyatında maarifçi-realizm mərhələsi. M.F.Axundzadə maarifçi-realist sənətkar kimi. (“Hekayəti Müsyö Jordan və Dərviş Məstəli şah)	1. Babayev Y. Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi (XIII- XVIII əsrlər) Dərslik. Bakı. “Elm və təhsil” 2014, s.713-733 2. Cəfərov N. Klassiklərdən müasirlərə. B., Çəşoğlu. 2004, s. 141 3. M.F.Axundov. Bədii və ədəbi-tənqidi əsərləri. Səh.41-61. http://anl.az/el/a/amf_bete.pdf
6		XX əsrin əvvəllərində Azərbaycan ədəbiyyatı. C. Məmmədquluzadənin bədii nəsr və dramaturgiyası. “Anamın kitabı” əsəri	1.Məmmədquluzadə C. Seçilmiş əsərləri. 6 cildə. Bakı, 2004, 139-150s. 169-171s. 232-234s. 277-281s. 2.Qarayev Y. Azərbaycan ədəbiyyatı:XIX və XX yüzillər. B., Elm 2002 s.284-381
7		M.Ə.Sabir “Hophopnamə”dən seçmələr. (“Kim nə deyər bizdə olan qeyrətə”) Azərbaycan ədəbiyyatında romantizm mərhələsi: tipoloji xüsusiyyətləri.	3. www.hophop.name-M.Ə.Sabirin həyat və yaradıcılığı haqqında sayt. 4. www.sabir-turkce.blogspot.com M.Ə.Sabir haqqında müxtəlif yazıların yer aldığı sayt

8		H.Cavidin həyat və yaradıcılığı. “Mənim tanrım” şeiri Aralıq imtahanı.	1. www.cavid.qen.az H.Cavidin həyat və yaradıcılığı haq. Sayt 2. www.huseyncavid.com H.Cavidin ev muzeyi
9		C.Cabbarlının yaradıcılığı “Aydın” faciəsi M.Müşfiqin poeziyası.”Yenə o bağ olaydı”	1. www.cafarcabbarli.org C.Cabbarlının həyat və yaradıcılığı haqqında sayt 2. Cəfər Cabbarlı. Əsərləri. Səh. 196. http://anl.az/el/c/cc-e2.pdf
10		Cümhuriyyət dövründə Azərbaycan ədəbiyyatı M.Ə.Rəsulzadənin poeziyası (“Mayıs duyğuları”) Ə.Hüseynzadənin poeziyası (“Hali-vətən”) Ramazan bayramı	1. Qarayev Y. Azərbaycan ədəbiyyatı. XIX və XX yüzillər. B., Elm, 2002.s. 415-443,s. 462-483, s. 483-498 2. www.resulzade.org – M.Ə.Rəsulzadənin həyatı və fəaliyyəti haq. sayt
11		Ə.Cavad-Cümhuriyyət şairi kimi “Çırpınırdı Qara dəniz”	1. Qarayev Y. Azərbaycan ədəbiyyatı. XIX və XX yüzillər. B., Elm, 2002.s. 415-443,s. 462-483, s. 483-498 2.Çırpınırdın,Qara dəniz http://anl.az/el/Kitab/2013/258746.pdf
12		Mühacirət ədəbiyyatı. Almas İldırım poeziyası. “Əsir Azərbaycanım” XX əsrin 30-40-cı illərində Azərbaycan ədəbiyyatı S.Vurğunun poeziyası (“Azərbaycan”)	1.Qarayev Y. Azərbaycan ədəbiyyatı: XIX və XX yüzillər. B. Elm. 2002. S.415-443, s. 462-483, s.483-498 2.Salamoğlu T. Müasir Azərbaycan ədəbiyyatı. Bakı s.171-218 3. www.samedvurqun.com . S.Vurğuna həsr olunmuş sayt
13		B.Vahabzadənin yaradıcılığı (“Torpaqdan pay olmaz”) M.Araz (“Məndən ötdü”) Azərbaycan ədəbiyyatında yeni mərhələ - 60-cı illər. İ.Şıxlının nəsr “Namus qaçağı”	1.Qarayev Y. Azərbaycan ədəbiyyatı: XIX və XX yüzillər. B. Elm. 2002. S. 663-674 2. www.vahabzade.net B.Vahabzadə haqqında sayt 3.İ.Şıxlı Seçilmiş əsərləri
14		Anarın nəsr. “Gürcü familiası” hekayəsinin təhlili. Çağdaş Azərbaycan ədəbiyyatı V.Səmədoğlu “Uzaq yaşıl ada”; R.Rövşən “Qara paltarlı qadın”, “Sevgi məktubu kimi”	1. www.anar.az Anarın personal saytı 2.Yusifli V. Poeziyanın yolları və illəri. (1960-2000-ci illər) B. 2009 s.133-137, s. 288-293

15		H.İsaxanlı “Yaşamağa nə var ki” Cənubi Azərbaycan ədəbiyyatı. M.H.Şəhriyar “Heydərbabaya salam” poeması.	Ramiz Rövşən. Şeirlər. Səh. 20 https://achiqkitab.aztc.gov.az/Books/Read/1076/Ramiz-Rovshen-Sheirler Şəhriyar. Heydər babaya salam. https://urmu.eu/Heyderbabaya_salam.pdf
		Final imtahanı	